

افت شریف، تهران و امیرکبیر در QS 2025

اختلاف شورای عالی انقلاب فرهنگی و دیوان عدالت اداری در ماجرای تعیین حدنصاب پذیرش دکتری ادامه دارد

دکترای حل نکردن مسائل سنجش

فرهنگستان

دانشگاه
پنجشنبه ۱۷ خرداد ۱۴۰۴ | شماره ۲۵۵ | WWW.FDN.IR

در بخشنامه رئیس دانشگاه آزاد اسلامی
تشریح شد

سیاست‌های دانشگاه در چهاردهمین انتخابات ریاست جمهوری

دکتر طهرانچی: رسالت دانشگاه برای شکوفایی استعداد‌های مادی و انسانی، ارائه دانش مدیریت است

است و حیات و سبک زندگی نیز در گرو یکپارچگی و فرهیختگی اجتماعی صورت می‌گیرد. در حوزه رفاه که مربوط به معیشت، سلامت و امنیت می‌شود، می‌توان گفت پیشرفت اقتصادی در گرو سلامت، امنیت و رسیدن به رفاه متناسب با وضع عامه مردم توأم با حفظ شعائر و ارزش‌های کامل اسلامی است. «دکتر طهرانچی با بیان اینکه مدیریت باید برای این چهار وجه برنامه داشته باشد، گفت: «بر اساس این تقسیم‌بندی می‌توان مدیریت را به چهار بخش «مدیریت کلان شامل حکمرانی، خط‌مشی‌گذاری و سیاست‌گذاری عمومی»، «مدیریت موضوعی شامل رشته‌های مدیریت دانش، مدیریت فناوری، مدیریت سلامت، مدیریت کسب‌وکار و مدیریت فرهنگی»، «مدیریت نهادی شامل رشته‌های مدیریت دولتی، صنعتی، مدیریت آموزش عالی، مدیریت امور بانکداری، مدیریت رسانه» و «مدیریت زیرساخت‌های نهادی شامل مدیریت منابع انسانی، مالی، بازرگانی، مدیریت آموزش و روابط عمومی» تقسیم کرد. «رئیس دانشگاه آزاد با طرح این موضوع که آیا مدیریت صرفاً یک دانش است و برای خلق دانش مدیریت باید عقل محول عمل کرد، گفت: «علم قواعد خود را دارد اما فقط به قوانین، مدیر، گزاره‌ها و کنشگران این حوزه توجه داشته‌ام. درحالی که علم در سایه مبانی متفاوت ظهور و بروز پیدا می‌کند، به عنوان نمونه علم غرب فقط انسان، جامعه، طبیعت و رابطه آنها را می‌بیند اما فارابی در «احصاء العلوم» انسان را خلیفه‌الله می‌داند و به علم الهی، علم مدنی و علم طبیعی توجه دارد.» وی در بخش دیگری از سخنان خود با بیان اینکه مدیریت انجام مجموعه اقدامات ایجابی و سلبی است، به آیه ۹۰ سوره النحل اشاره کرد و گفت: «خداوند در این آیه شریفه، انسان را به سه صفت عدل و نیکوکاری و بخشش دعوت و از فحشا و منکر و بغی نهی می‌کند. «ایتاء ذی‌القرنی» علم نیست، بلکه چیزی از جنس حکمت است. ما فقط در دانشگاه مهارت مدیریت را منتقل می‌کنیم و دانش مدیریت خلق نمی‌کنیم. در کنار دانش برای مدیریت، حکمت و علم لازم است، همان‌طور که تبیین خداوند نیز از روی علم و حکمت است و مدیریت هم علمی است که تبیین می‌کند.» دکتر طهرانچی خاطر نشان کرد: «کنش انسان حاصل دانش، بینش، گرایش و توانش است. قرآن کریم الگوی هدایت علم برای هدایت انسان است. یکی از این موضوعات، تفاوت قواعد جامعه ایمانی و جامعه دنیامحور است و خداوند در آیه ۲۰ سوره شورا می‌فرماید قواعدی برای کسی که از من آخرت نخواهد بد کسی که آخرت نخواهد، فرق دارد. همچنین در آیه ۸۷ سوره هود رابطه بین ایمان و الگوهای مدیریت اجتماعی مورد توجه قرار گرفته است.» در ادامه این نشست دوساعت، اساتید گروه مدیریت سوالات و موضوعات خود را در حضور دکتر طهرانچی مطرح کردند و رئیس دانشگاه آزاد به آنها پاسخ داد.

انسان توانست از ماشین ابزار به ماشین گیاهواره برسد، یعنی ماشین‌ها مانند گیاهان سبک انرژي درون خود داشت و کارخانه‌ها با انرژی کار می‌کردند و می‌توانستند تبدیل کنند. در مرحله بعد، ماشین گیاهواره تبدیل به ماشین حیوان‌واره شد و با وجود آمدن فناوری‌های همگرا و ظهور هوش مصنوعی، اکنون شاهد بروز ماشین انسان‌واره هستیم و ماشین به عنوان همراه جوانان شده و جای دوست و خانواده را گرفته است و این سیر تحول ادامه دارد. با توجه به این تغییرات، باید جای «مدیریت» در این سیر را دید.»

وی افزود: «جوانان از ماشین استغنا می‌بینند؛ چراکه ماشین‌ها به آنها محبت می‌کند و از طریق ریسارز درآمد می‌دهد. به همین دلیل در انتخاب بچه‌ها ماشین‌ها به جای انسان کار می‌کنند و به جای او می‌اندیشد و هر سوالی را جواب می‌دهد. از این رو اگر انسانی عالم به زمان نباشد، کنار گذاشته می‌شود و اگر دانشگاه این تغییرات را درک نکند و در خود تحول به وجود نیاورد، به موزه تبدیل می‌شود و هوش مصنوعی جای آن را می‌گیرد.» وی با بیان اینکه امروزه شاهد دوران بزرگی جدید هستیم، گفت: «آنچه تربیت دیجیتال دنبال می‌کند، عبور از چهار ساحت خانواده، دین، هویت و ملیت است. همچنین در نسل دیجیتال کارآفرینی به جای مهارت، فناوری به جای علم، نوآوری به جای خلاقیت و سرعت به جای دقت نشسته است.»

دکتر طهرانچی با تاکید بر اینکه مأموریت دانشگاه، پاسخگویی به سوالات واقعی در مواجهه با دنیای پیرامون است، تصریح کرد: «اگر با هم حرف نزنیم و مفاهیم نداشته باشیم، فردا دانشگاه تبدیل به موزه خواهد شد.» رئیس دانشگاه آزاد به داستان حضرت ابراهیم (ع) اشاره کرد و گفت: «در منطق حضرت ابراهیم، خدای رب العالمین خالق، رازق و تواناست و حیات به دست اوست و انسان نیز به دنبال این چهار وجه است، همان‌طور که این چهار وجه را در چهار معجزه پیامبران می‌توان دید، حضرت ابراهیم (ع) خانه‌ای ساخت که روزی داد و امنیت برقرار کرد، حضرت موسی توانایی تبدیل عصا به اژدها را داشت، حضرت عیسی (ع) مرده زنده می‌کرد و معجزه پیامبر مکرم اسلام حضرت محمد (ص) هم کتاب و علم بود. این چهار وجه در تربیت باید مورد توجه قرار گیرد.» وی در تشریح این چهار وجه پرداخت و گفت «دانایی و خلاقیت»، «توانایی و نوآوری»، «رفاه و روزی» و «حیات و سبک زندگی» باید در تربیت مورد توجه جدی قرار گیرد و در رشد فردی و اجتماعی به تعلیم و تربیت و رهبری و مدیریت، رشد‌محور توجه شود. وی تاکید کرد: «مدیریت باید در دانایی، توانایی، رفاه و حیات رشد‌دهنده باشد. در حوزه دانایی، خلاقیت نشان اصلی توسعه دانایی است و قدرت حل مسئله پیچیده اجتماعی، نتیجه رشد در این حوزه است. در مقوله توانایی نیز نوآوری محور اصلی توسعه توانایی

«واقعیت این است که ما روش مدیریت را وارد کرده بودیم و روش مدیریت تابعی از محتواست. در مدل جدید دانشگاه آزاد، مدیریت دانش برعهده دانشکده مدیریت و بخش اجرایی آن برعهده گروه‌های تخصصی است.»

رئیس دانشگاه آزاد با اشاره به معیارهای انتخاب زمین‌ها و حوزه‌های تمرکز دانشکده‌های موضوعی و فناوری گفت: «چند رشته‌ای بودن مساله (پارادایم جهانی)، جذابیت علمی فناوریانه (تولید علم و فناوری)، اهمیت مساله در کشور (نیاز جامعه)، نهاد یا سازمان متقاضی (تولید ثروت برای توسعه فناوری) و پتانسیل‌ها و ظرفیت‌های موجود در دانشگاه (ممکن بودن) از جمله معیارهای مهم انتخاب حوزه‌های تمرکز دانشکده‌های موضوعی و فناوری در دانشگاه آزاد است.»

وی با تاکید بر اینکه حلقه‌های گروه‌های علمی باید با حلقه دانشکده‌ها کار کند، گفت: «جایی مدیریت به‌مثابه حوزه دانشی و جای دیگر به‌مثابه موضوع حکمرانی است. ما معتقدیم دانایی صرفاً در کلاس کفایت نمی‌کند، بلکه باید محیط مکمل و عرصه داشته باشیم. دانشگاه آزاد بیش از هزار عضو هیات علمی گروه مدیریت دارد و این رشته از نظر تعداد اعضای هیات علمی رتبه پنجم را از آن خود کرده است. از نظر تعداد دانشجویان رشته مدیریت نیز این رشته در جایگاه هشتم قرار دارد؛ به طوری که مدیریت بازرگانی، مدیریت مالی و مدیریت دولتی بیشترین تعداد و مدیریت امور بانکی، مدیریت صنعتی و مدیریت فرهنگی کمترین تعداد دانشجویان را به خود اختصاص داده و این مسیری است که جامعه طی می‌کند و دانشگاه هیچ ارتباطی با آن پیدا نکرده؛ چراکه آموزش ما صرفاً تخصصی است و توجه به آموزش اجتماعی، آموزش مهارتی، آموزش حرفه‌ای و آموزش کارآفرینی نداریم.» وی با طرح این سوال که چرا جوانان ما به گونه دیگری می‌اندیشند و شاهد تغییر نسلی هستیم، گفت: «واقعیت این است که جوانان و نسل جدید در دانایی، توانایی، رفاه و زندگی مانند ما بزرگ نشده‌اند و ارتباط و شخصیت آنها ماشینی است و اساساً یکپارچه عقلا نیست جوانان ثابت مانده و وهم، شهوت و غضب رشد کرده و اگر این سه از عقل جلوتر بروند، جوان به سمت فروپاشی حرکت می‌کند.» دکتر طهرانچی افزود: «نکته دیگر این است که ماشین مانند پرده و حجاب بین ما و جوان امروز و جامعه قرار گرفته و به همین دلیل دغدغه جوانان سرعت اینترنت است، چون ابزار نگاه و ماشین است.»

رئیس دانشگاه آزاد به سیر تحول در غرب اشاره کرد و گفت: «غرب بعد از انقلاب صنعتی، پنج مرحله را طی کرده و رشد و نمو داشته است. مرحله اول از سال ۱۷۸۰ به وجود آمد. قبل از انقلاب صنعتی، ماشین‌ها ابزار بود مانند تسکوپ، قهره و... و به آن علم الحیل یا علم حيله می‌گفتند که انسان از این ابزارها استفاده می‌کرد. با انقلاب صنعتی،

اما فرهیخته دانشگاهی باید دو بال «سمع» و «افنده» درون دانشگاه و «ابصار» نسبت به بیرون دانشگاه داشته باشد. دلیل اینکه حوزه علوم پزشکی موفق بوده، این است که مأموریت و رسالت دارد. مأموریت آن بهداشت و درمان و رسالت آن هم آموزش پزشکی است. این در حالی است که در وزارت علوم دور دانشگاه دیوار کشیده شده است و نگاه مأموریت‌گرایانه ندارد.» رئیس دانشگاه آزاد خاطرنشان کرد: «مقام معظم رهبری در دیدار ماه مبارک رمضان فرمودند که دانشگاه باید عالم تربیت کند، علم تولید کند و به علم و عالم جهت دهی کند و تاکید فرمودند که فناوری هم درون علم است. با توجه به این موضوع، ما چهار نظام تربیتی، علمی، فناوری و فرهنگی درون دانشگاه داریم که نظام تربیتی به تربیت عالم و قوه عاقله، نظام علمی به تولید علم، نظام فناوری به تولید فناوری و نظام فرهنگی به تعالی بخشی، جهت‌دهی به تربیت عالم و تولید علم می‌پردازد.» وی افزود: «این نظامات چهارگانه کاشی نیست و همان‌طور که رهبر معظم انقلاب فرمودند، در کنار کار دانشجویی و علمی باید به آینده‌نگری و نگاه به جامعه و مردم نیز به عنوان مأموریت دانشگاه توجه داشت. مأموریت دانشگاه جامعه‌پردازی و نگاه به جامعه است و هرچه ارزش‌آفرینی اجتماعی سیستم بیشتر باشد، اقبال و شکوفایی آن نیز بیشتر خواهد شد.» وی با بیان اینکه دانشگاه باید جامعه‌پرداز بوده و نسبت به جامعه دغدغه داشته باشد، گفت: «دانشگاه باید خلاق، کارآمد، نوآور و فرهیخته باشد. دانشگاه دانش، یاددهی، حل مساله و ایده‌آرایی می‌دهد و جامعه به دنبال معرفت، یادگیری، مهارت و نوآوری است. بنابراین ما نیازمند پلی هستیم تا ابعاد دانشگاه گسترش پیدا کند و در کنار دانش تخصصی و مهارت فردی، به دانشگاه خلاق و نوآور تبدیل شویم تا بتوانیم به دانایی گروهی و توانایی گروهی بپردازیم.» دکتر طهرانچی خاطرنشان کرد: «واقعیت این است که دانشگاه غرب از روز اول ناظر به توسعه بود و ناظر به توسعه مساله حل می‌کرد و برای ساخت جامعه خلق شده بود. به همین دلیل نام آن یونیورسیتی گذاشته شد و در زبان عرب نیز به جامعه ترجمه شد اما ما نام آن را دانشگاه گذاشتیم. رابطه ما با جامعه از طریق مدیریت دانش است؛ یعنی کشف مساله در جامعه و دانشی که در جامعه وجود دارد را باید استخراج و دانش آشکارا به تحقیق و تالیف که در نیاز استوار است، تبدیل کرد.»

رئیس دانشگاه آزاد با بیان اینکه مدیریت دانش ارتباط بین دانشگاه و جامعه است، گفت: «تاکنون می‌گفتیم رشته مدیریت اما محتوای این رشته راز تحقیق و تالیف مبتنی بر نیاز و کشف دانش ضمنی جامعه نگرفتیم بلکه محتوای خارج می‌آوردیم و عملاً با جامعه خود کاری نداشتیم. در این مدل، دانشجو وارد دانشگاه می‌شد اما ارتباط او با جامعه قطع بود. این در حالی است که هفت ساله هم سوم تربیت، دوره جمعیت است و در گذشته جوان در کنار پدر به بازار می‌رفت؛ چراکه جوانان باید در این دوره تربیت اجتماعی پیدا کنند.»

وی ادامه داد: «در گذشته، تعلیم و تربیت در بازار اتفاق می‌افتاد و جوان کسب‌وکار، احکام خمس، نماز و... را در این محیط آموزش می‌دید و البته محیط بازار هم به گونه‌ای بود که در وسط آن مسجد قرار داشت اما امروز مسجد، حوزه و دانشگاه از هم جدا شده‌اند و زندگی توأمان گذشته تغییر کرده است.»

دکتر طهرانچی با اشاره به مدل جدید دانشی دانشگاه آزاد گفت:

دکتر محمد مهدی طهرانچی رئیس دانشگاه آزاد در اجلاس سراسری مدیران گروه رشته مدیریت که به میزبانی واحد خمین و در بیت امام خمینی (ره) برگزار شد، گفت: «افتخار داریم که در آستانه سالروز ارتحال بنیانگذار انقلاب اسلامی، در شهر امام (ره) گرد هم آییم و درباره مسائل حوزه مدیریت سخن بگوییم.»

وی خاطرنشان کرد: «واقعیت این است که امروز مردم با مشکلات عدیده‌ای مواجه هستند و بیش از چهار دهه است که تورم مشکل اصلی کشور است و سوالی که مطرح می‌شود، این است که حد یقف تورم کجاست و آیا کشور باید اینگونه در چرخه تورم و افزایش حقوق دچار شود؟»

دکتر طهرانچی با اشاره به بازدید امروز از کارخانه ماشین‌سازی اراک گفت: «تحولات فنی و مهندسی ما در کنار نیروی انسانی و سیاست‌های متصل کشور باعث شد که بتوانیم از خط قرمزهای غرب عبور کنیم، یکی از این خطوط قرمز این بود که نفت را با دستگاه‌های اروپایی استخراج می‌کردیم که در کشورهای سازنده آن حتی یک قطره نفت هم وجود ندارد. عبور از این خط قرمزها باعث شد که کشور را به پهنانه فعالیت هسته‌ای تحریم کنند و مشکلات اقتصادی در مسیر ما به وجود آید. واقعیت این است که ما همچون ماشین خوبی هستیم که در راه شنزار و گل‌آلود - که همان مشکلات اجتماعی و اقتصادی

است - فرو رفته‌ام.»

رئیس دانشگاه آزاد ادامه داد: «خداوند در قرآن کریم می‌فرماید آیا ندیدید کسانی را که نعمت‌های خدا را تبدیل کردند و نتوانستند از آنها استفاده کنند؟ خطاب این آیه شریفه به مدیرانی است که قابلیت به ثمر نشاندن استعداد‌های انسانی و مادی را ندارند و مصداق «بَدَأُوا نِعْمَتَ اللَّهِ هَسْتَدُوا» هستند.»

وی با اشاره به نعمت‌های عظیم کشورمان یادآور شد: «همان‌طور که مقام معظم رهبری در بیانیه گام دوم اشاره فرمودند، کشور ما از دو نعمت معدن و نفت و زمین‌های حاصلخیز و آب و هوای چهار فصل در کنار جوانان دهه ۶۰ و سرمایه انسانی تحصیلکرده برخوردار است و اگر نتوانیم اینها را تقاطع دهیم و سرمایه مادی را پشت آن نیابوریم، نعمت‌های خداوند را «بَدَلْگُوا نِعْمَتَ اللَّهِ» کرده‌ایم. کسانی که باید از این نعمت‌ها استفاده کنند، فراغ التحصیلان دانشگاه هستند؛ چراکه دانشگاه نهاد دانش است و مدیریت دانش می‌دهد و اکثر مسئولان دانش‌آموخته این نهاد هستند؛ بنابراین باید برای شکوفا کردن استعداد‌های مادی و انسانی، دانش مدیریت داشته باشیم و این رسالت دانشگاه است.»

وی با بیان اینکه بال دوم دانشگاه یک نهاد اجتماعی است، گفت: «دانشگاه هم نهاد دانش و هم نهاد اجتماعی است؛ بنابراین باید در کنار ارائه دانش مدیریت، مدیریت دانش هم داشته باشد و بداند که زیست‌بوم چه می‌خواهد. در این تقسیم‌بندی، مدیریت دانش، مأموریت دانشگاه است و مأموریت دانشگاه برون‌گرایانه و خاص نسبت به نظام‌های حکمرانی مانند اقتصاد، اجتماعی، دفاعی، امنیتی و سلامت تعریف می‌شود.»

دکتر طهرانچی با اشاره به اینکه دانشگاه دو بال رسالت و مأموریت دارد، تاکید کرد: «آنچه تا امروز انجام می‌دادیم، صرفاً انجام رسالت دانشگاه بود و ما دو شخصیت درون دانشگاه و درون جامعه داشتیم

انا لله و انا الیه راجعون

برادر گرامی جناب آقای دکتر محمد قربانی گلشن آباد
معاون محترم امور مجلس و ارتباطات اجتماعی دانشگاه آزاد اسلامی

خبر درگذشت پدر بزرگوارتان موجب تأثر و تأسف فراوان گردید. اینجانب مصیبت وارده را به جنابعالی و خانواده محترم تسلیت عرض نموده و از درگاه خداوند متعال برای آن مرحوم رحمت واسعه الهی و برای شما و سایر بازماندگان صبر و اجر مسالت دارم.

علی اکبر ولایتی

انا لله و انا الیه راجعون

جناب آقای دکتر محمد قربانی گلشن آباد
معاون محترم امور مجلس و ارتباطات اجتماعی دانشگاه آزاد اسلامی

درگذشت پدر گرامی‌تان را تسلیت گفته، برای آن مرحوم، رحمت و غفران الهی و برای شما و بازماندگان صبر و شکیبایی خواستاریم.

روزنامه فرهیختگان